

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาวะที่เหมาะสมในการผลิตโพลีเมอร์ชีวภาพที่สามารถดูดซับตะกั่วโดย
 แบคทีเรียในทะเลสาบพันธุ์ CNBP001 และการประยุกต์ใช้

ผู้เขียน นางสาวจันทร์ทิพย์ คงศร

สาขาวิชา เทคโนโลยีชีวภาพ

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การปนเปื้อนของโลหะหนักในสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาสำคัญซึ่งจำเป็นต้อง
ดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน การบำบัดความเป็นพิษของโลหะหนักทางกระบวนการทางชีวภาพ
โดยใช้โพลีเมอร์ชีวภาพที่ผลิตได้จากเซลล์แบคทีเรีย (EPS) เป็นตัวดูดซับโลหะหนักเป็นอีกวิธีหนึ่ง
ที่ได้รับความสนใจและมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งการวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตโพลี
เมอร์ชีวภาพจากแบคทีเรียในทะเลซึ่งแยกได้จากทะเลสาบสงขลา พบว่าเชื้อสายพันธุ์ CNBP001
สามารถผลิตโพลีเมอร์ชีวภาพได้ปริมาณ 4 กรัมต่อลิตร และมีความสามารถในการดูดซับตะกั่วที่
ความเข้มข้น 125 พีพีเอ็ม ได้ 37.3 เปอร์เซ็นต์ จากการศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตโพลีเมอร์
ชีวภาพคือปริมาณเกลือโคสโนอาหารเลี้ยงเชื้อที่ 2 เปอร์เซ็นต์ นมถั่วเหลือง 7 เปอร์เซ็นต์ และปรับ
สภาวะของ พีเอชเริ่มต้นที่ 5 ทำการเลี้ยงเชื้อที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส โดยมีความเร็วรอบในการ
เขย่า 150 รอบต่อนาที จะได้โพลีเมอร์ชีวภาพ 9.8 กรัมต่อลิตรและมีความสามารถในการดูดซับโลหะ
หนักได้ถึง 95.46 เปอร์เซ็นต์ และเมื่อใช้โพลีเมอร์ที่เชื้อผลิตได้ในปริมาณ 0.3 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักต่อ
ปริมาตร ในการดูดซับตะกั่วที่ความเข้มข้น 125 พีพีเอ็ม พบว่าสภาวะที่ดีที่สุดในการดูดซับตะกั่วคือ
ที่เวลา 6 ชั่วโมง และที่พีเอช 4.5 ซึ่งให้ประสิทธิภาพสูงสุดถึง 92.1 เปอร์เซ็นต์ จากการทดลองใช้โพลี
เมอร์ชีวภาพดังกล่าวกับโลหะหนักชนิดอื่นได้แก่ แมงกานีส และแคดเมียม พบว่าประสิทธิภาพของ
โพลีเมอร์ในการดูดซับโลหะหนักดังกล่าวคือ 56.5 เปอร์เซ็นต์ และ 77.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เมื่อ
ศึกษาถึงคุณลักษณะของโพลีเมอร์หลังจากการทำบริสุทธิ์บางส่วน พบว่าโพลีเมอร์มีน้ำหนักโมเลกุล
ประมาณ 28,000 ดาลตัน จากการวิเคราะห์หมู่ฟังก์ชันของโพลีเมอร์ด้วยเครื่อง FT-IR พบว่าโพลีเม
อร์ประกอบไปด้วยหมู่ คาร์บอกซิลิก ไฮดรอกซิล และหมู่ เอไมด์ และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ
ด้วยเครื่อง NMR พบว่ามี glucosamine gluconic acid และ glucose เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ จึงสรุป
ได้ว่าโพลีเมอร์ที่ได้จากเชื้อ CNBP001 เป็นชนิด Hyaluronic acid และจากการศึกษาความสามารถใน
การดูดซับโลหะตะกั่วของโพลีเมอร์ที่ผ่านการทำบริสุทธิ์แล้วพบว่าการดูดซับตะกั่วจะมี
ประสิทธิภาพสูงถึง 99.0 เปอร์เซ็นต์

Thesis Title Optimization of Lead- Absorbing Biopolymer Production by Marine Derived Bacterium (CNBP001) and Its Application

Author Miss Jantip Kongsorn

Major Program Biotechnology

Academic Year 2006

ABSTRACT

Heavy metal contamination in environment is a serious problem which needed an urgent and effective solution. Using biological remediation such as microbial extracellular polysaccharides (EPS) as biosorbent is one of the potential methods. This study aimed to investigate the optimal conditions for the production of lead-absorbing biopolymer by a marine derived bacterium isolated from sea water of Songkla Lake, namely strain, CNBP001. This strain could originally produce 4 g/l of lead-absorbing extracellular polymer with 37.35 % lead absorption ability. The optimal conditions for the production of lead absorbing biopolymer were 2% glucose, 7% soy milk in the cultivation medium with the initial pH at 5 and temperature at 30 °C with 150 rpm agitation. The yield of biopolymer and lead absorption ability increased to 9.8 g/l and 95.46%, respectively. When using 0.3% w/v of biopolymer to absorb lead in the solution at the concentration of 125 ppm, it was found that the contact time for 6 hours at pH 4.5 gave the highest absorption at 92.19 %. The adsorption of other metal such as manganese and cadmium were 56.50% and 77.72%, respectively. The molecular weight (Mw) of the partial purified biopolymer was measured with GPC and the approximate molecular weight was 28,000 Da. The result from FT-IR showed mainly hydroxyl, carboxylic and amide groups while the ¹H NMR indicated that glucosamine, gluconic acid and glucose were present. Therefore, it can be concluded that biopolymer obtained from CNBP001 is Hyaluronic acid which showed the lead absorption at 99.06%.